

Retouradres: Stadhuis, Postbus 511 2003 PB Haarlem

Aan de Participatieraad Haarlem
cc de leden van de raadscommissie Samenleving

Datum 15 september 2014
Ons kenmerk 2014/327041
Contactpersoon P. Haker
Doorkiesnummer 023 5113431
E-mail phaker@haarlem.nl
Bijlage(n) -
Onderwerp Uw advies op de verordening Jeugd

Geachte leden van de Participatieraad,

Wij ontvingen uw advies over de Verordening Jeugd gemeente Haarlem. Met deze brief geeft het college haar reactie op uw advies.

Allereerst willen wij u danken voor uw advies. Wij hebben in de afgelopen periode negen verordeningen aan u voorgelegd, en realiseren ons dat dit van de Participatieraad veel tijd en energie heeft gevegd. We hebben u geprobeerd hier zo goed mogelijk bij te ondersteunen en het is goed om te constateren dat een deel van uw adviezen al in de verordening zijn verwerkt alvorens wij deze aanbieden aan de gemeenteraad.

Allereerst stelt u in uw advies een aantal algemene vragen waarna u artikelsgewijs adviseert. Wij zullen op deze volgorde aan houden in reactie op uw advies.

Algemene opmerkingen

- In de verordening staat bij diverse artikelen dat er nog een nadere uitwerking komt of dat het artikel nog moet worden afgestemd op een bepaald beleidskader. Dit maakt advisering erg lastig. Wij verzoeken u in de toekomst zaken waarover u de Participatieraad om advies vraagt zo volledig mogelijk aan te leveren.
- In de verordening wordt op diverse plaatsen verwezen naar andere documenten waaronder de Jeugdwet en beleidskaders van de gemeente Haarlem. Dit maakt de verordening voor de burger c.q. cliënt weinig toegankelijk en niet erg transparant. Wij adviseren u om ofwel volledig te zijn of tekstpassages waarnaar wordt verwezen als bijlage bij deze verordening op te nemen.
- Verder wijzen we er op dat in de verordening niet altijd sprake is van eenduidige formulering van begrippen. Zo wordt in de artikelen gesproken over 'toegang tot

de jeugdhulp' en in de toelichting op de artikelen over 'toeleiding naar de jeugdhulp'. Wij adviseren u de volledige verordening op eenduidige formulering te screenen.

- Verder ontbreken ons inziens een aantal relevante artikelen in de verordening. Er is geen bepaling opgenomen hoe om te gaan met gegevensverwerking en privacy. Wij adviseren het college dit alsnog te doen. Ook ontbreekt een artikel over het overgangsrecht. Ook dit zien wij graag in de verordening opgenomen.
- Tevens stond in een eerdere versie een artikel over mandatering. In de versie van 20 augustus jl. is dit artikel weggelaten. Graag zien wij dit artikel weer toegevoegd in de verordening. Het is van belang wanneer de gemeente een deel van haar bevoegdheden overdraagt aan een andere partij (bv. het opstellen van een beschikking door het CJG) dat zij dit goed vastlegt in de verordening.
- Graag zouden wij ook een artikel toegevoegd zien met betrekking tot het op te stellen gezinsplan. Het gezinsplan is uiteindelijk leidend voor de afspraken en bepalingen over de hulp die geboden gaat worden. Het is dus van belang dat deze afspraken helder en duidelijk zijn voor alle partijen.
- Wat ontbreekt is een evaluatiemoment, dit punt zien we wel terug in de modelverordening van het VNG. Graag zien we een evaluatiemoment toegevoegd.

Reactie

- Het is gebruikelijk dat op basis van de vastgestelde beleidskaders en de verordeningen, er nog een aantal gedetailleerder uitvoeringsbesluiten volgen. Deze nadere uitwerkingen vinden pas plaats nadat de raad de verordeningen heeft vastgesteld.
- Het is niet gebruikelijk om een onderliggende wet of door de gemeenteraad vastgestelde beleidskaders integraal weer op te nemen in de toelichting bij de verordening. Ook dat zou de leesbaarheid niet te n goede komen. Burgers kunnen via de website van de gemeente kennis nemen van de betreffende beleidskaders.
- Toegang tot jeugdhulp en toeleiding naar jeugdhulp zijn twee verschillende begrippen. Toegang betreft het formele oordeel of iemand aanspraak kan maken op jeugdhulp. Toeleiding is het begeleiden maar het daadwerkelijk ontvangen van hulp.
- Ook het college hecht groot belang aan privacy. Gegevensverwerking en privacy behoeven niet te worden opgenomen in een lokale verordening, omdat hier de landelijke wetgeving bepalend is.
- Overgangsrecht is alleen aan de orde als er sprake is van een nieuwe verordening, als opvolger van een oude. Dat is hier niet het geval: de verordening Jeugdhulp heeft geen voorganger: De wetgever heeft bij de decentralisatie van de jeugdzorgtaken van Rijke en provincie naar gemeenten voorwaarden gesteld die te maken hebben met continuïteit van zorg en het realiseren van een overgangsjaar voor huidige cliënten.
- De Algemene wet bestuursrecht regelt de mogelijkheden van mandatering. Binnen de gemeente worden mandateringen door het college altijd vastgelegd in het mandateringsbesluit . Ook de mandatering van bevoegdheden op het gebied van jeugdzorg zullen ingaande 1 januari 2015 in dat besluit worden vermeld. Deze horen niet thuis in de verordening jeugdzorg. Dat geldt dus ook de mandatering van de CJG-coaches.

- In artikel 4 van de verordening is nu opgenomen dat de gemandateerde CJG-coach het afwegingskader om te beslissen over de inzet van hulp gebruikt zoals bedoeld in artikel 1 van de verordening. Het volgen van het afwegingskader leidt tot een gezinsplan.
- Vanzelfsprekend zal het college het nieuwe beleid zorg voor jeugd monitoren en evalueren. Dat doen we op verschillende manieren, onder andere via contract- en accountmanagement en de P&C-cyclus van de gemeente.

Artikel 1.

In artikel 1 worden vijf begrippen nader omschreven. In de toelichting wordt gemeld dat de definities zijn beperkt aangezien de wet al een flink aantal definities kent die ook bindend zijn voor de verordening. Dat houdt in dat de wettekst op dit punt ook moet worden gelezen om de verordening te kunnen begrijpen. Dit maakt de verordening minder toegankelijk en weinig transparant voor de burger.

De Participatieraad vindt een incomplete lijst van begrippen ongewenst en is van mening dat alle relevante begrippen in dit artikel moeten worden opgenomen. Liever zien wij deze begrippen als aparte bijlage bij de verordening toegevoegd.

Reactie

Aan artikel 1 zijn nog enkele relevante begrippen toegevoegd.

Artikel 2

In artikel 2 staat een opsomming van vrij toegankelijke basisvoorzieningen. Het college stelt bij nadere regeling vast welke voorzieningen op basis van het eerste en tweede lid beschikbaar zijn.

- De Participatieraad vindt een compleet overzicht van vrij toegankelijke basisvoorzieningen essentieel voor de hulpvragers is. Graag zien de volgende vrij toegankelijke voorzieningen ook vermeld in de lijst: het CJG i.v.m. de coaches en het AMHK (zie artikel 6) .
- Wij adviseren het college goed te kijken naar de voorzieningen en een juiste keuze te maken uit het aanbod. Met een goede spreiding van aanbod en keuzemogelijkheid.
- Tevens dient in de verordening te worden opgenomen op welke wijze de burgers worden geïnformeerd over de beschikbare voorzieningen.

Reactie

In de verordening worden geen organisaties benoemd, maar functies. Om die reden worden CJG en AMHK niet genoemd.

Voor de duidelijkheid vermelden we achter gezinsondersteuning de CJG coaches. Advies en informatie over huiselijk geweld en kindermishandeling valt onder Meldpunt Veilig Thuis. Dit is de nieuwe landelijke naam ter vervanging van het AMHK. Over het Meldpunt Veilig Thuis wordt het een en ander vermeld in de toelichting. In de toelichting is nu kort omschreven wat verstaan wordt onder vrij-toegankelijke basishulp en wat onder niet-vrij toegankelijke individuele voorzieningen.

Informatievoorziening is geen onderdeel van de verordening. Uiteraard hecht het college wel aan een goede informatievoorziening en wij zetten daar ook op in,

bijvoorbeeld via www.cjghaarlem.nl of de informatievoorziening via Loket Haarlem

Artikel 3

Er zijn vanuit het werkveld signalen dat de informatie-uitwisseling tussen huisartsen, medisch specialisten en jeugdartsen ontoereikend is. Controleer of huisartsen, jeugdartsen en medisch specialisten en de gemeentelijke toegang elkaar passend en tijdig informeren in geval er sprake is van doorverwijzing of behandeling van een kind. Neem maatregelen indien blijkt dat dit niet het geval is.

Reactie

Wij onderschrijven uw advies. In de overleggen met de huisartsen en de jeugdgezondheidszorg geven wij aan dat het elkaar tijdig informeren bij verwijzing of behandeling verbetering behoeft. Alle partijen ondernemen actie om deze onderlinge relaties te versterken.

Artikel 4

Er wordt gesproken over een nadere regeling met betrekking tot de voorwaarden voor toekenning en de wijze van beoordeling van de afwegingsfactoren bij een individuele voorziening. Uit dit artikel wordt niet duidelijk of er nog een aparte, aanvullende regeling komt en hoe de afstemming gebeurt met andere voorzieningen zoals onderwijs, zorg, maatschappelijke ondersteuning, werk en inkomen. Ook is onduidelijk of er toetsing plaats vindt.

Maak duidelijk of er een aanvullende regeling komt en voeg deze toe aan de verordening of geef een duidelijke verwijzing naar de artikelen waarin de voorwaarden nader staan uitgewerkt. Geef duidelijk aan of er en op welke wijze toetsing plaats vindt.

Reactie

Er komen geen nadere regels met betrekking tot de voorwaarden voor toekenning en de wijze van beoordeling van de afwegingsfactoren bij een individuele voorziening. In artikel 4 is opgenomen dat het college er zorg voor draagt dat hierbij het afwegingskader als bedoeld in artikel 1 van de verordening wordt toegepast door de gemandateerde CJG coaches bij de toeleiding naar hulp. Het afwegingskader zal verder ingevuld worden door middel van een uitvoeringsbesluit door het college.

Artikel 6

Toegang tot jeugdhulp via het Advies en meldpunt huishoudelijk geweld en kindermishandeling. In de laatste versie van 20 augustus jl. van de verordening staat dat men het wel/niet wil opnemen in de verordening.

Hoewel het hier gaat om een vrij toegankelijke basisvoorziening adviseren wij om hier wel iets over op te nemen in de verordening. Met een vroegtijdig signaal en goede aanpak kunnen veel gezinnen adequater met hun problemen aan de slag waardoor mogelijke problemen in de toekomst voorkomen kunnen worden.

Reactie

De Toegang via het Meldpunt Veilig Thuis (voorheen Advies en meldpunt huiselijk geweld en kindermishandeling) wordt niet opgenomen in de verordening. De reden is dat het Meldpunt Veilig Thuis geen toegangsfunctie vervult. In dergelijke situaties dient het Meldpunt door te geleiden naar het CJG of de Beschermingstafel. Dit is ook nog nader uitgelegd in de toelichting. Daarnaast hebben we de onderlinge informatie-uitwisseling ook geregeld met de invoering van de landelijke Verwijsindex.

Artikel 7

Betreft de inhoud van de beschikking. In zowel artikel 3 als artikel 7 gaat men ervan uit dat de ouders en/of jeugdigen een verzoek moeten indienen voor een beschikking. Wij adviseren om altijd een beschikking af te geven bij een gebrek aan overeenstemming of afwijzing van de gevraagde zorg.

Reactie

Dit advies nemen wij over.

Artikel 10

De Participatieraad onderschrijft het belang dat het college van B&W hecht aan een goede prijs-kwaliteit verhouding. De formulering in het artikel laat echter veel ruimte voor interpretatie over de mate waarin de overheadkosten, non-productiviteit en bijscholing kunnen dan wel moeten worden doorberekend. Dat acht de Participatieraad ongewenst. Dit kan bijvoorbeeld leiden tot hoge overhead die ten koste gaat van de feitelijke dienstverlening. Andersom kan het ook leiden tot een te lage doorberekening van bijscholing. Ook dit is een ongewenste situatie in het licht van de professionaliteit die van de dienstverlenende instelling mag worden verwacht.

Stel een eenduidig percentage op voor de overheadkosten die aanbieders moeten hanteren voor de prijsvorming.

Reactie

Het is nu nog niet mogelijk om volledig te sturen op een goede prijs-kwaliteitverhouding als gevolg van gemaakte afspraken in het kader van het transitiearrangement en het landelijk afgesproken overgangsjaar. Voor zover mogelijk komen genoemde zaken overigens wel bij de inkoop aan de orde.

Artikel 11

Vanuit de cliënten zijn er signalen dat de inzet van een vertrouwenspersoon van jeugdzorg niet goed werkt. De cliënten kennen de vertrouwenspersoon vaak niet, het contact verloopt veelal moeilijk en de vertrouwenspersoon is vaak slecht op de hoogte van de situatie in het gezin.

Vermeld in de verordening op welke vertrouwenspersoon een beroep kan worden gedaan en welke weg daarbij bewandeld kan worden.

Reactie

Organisaties die vertrouwenspersonen leveren worden niet opgenomen in de verordening. Gemeenten worden nog nader geïnformeerd op welke wijze dit landelijk wordt georganiseerd en welke organisaties hiervoor de

vertrouwenspersonen gaan leveren. Via het CJG en andere geëigende kanalen wordt dit te zijner tijd gecommuniceerd.

Artikel 12

De voorgestelde klachtenregeling is niet transparant en toegankelijk. Een duidelijke beroepsmogelijkheid ontbreekt. De Participatieraad heeft in diverse adviezen het belang hiervan al kenbaar gemaakt. Het is jammer dat dit advies opnieuw niet is opgevolgd.

Stel een duidelijke, toegankelijke transparante regeling — inclusief beroepsmogelijkheid - op waar burgers gebruik van kunnen maken.

Reactie

Alle jeugdzorgaanbieders zijn wettelijk verplicht een klachtenregeling te hebben. De wet stelt daar uitgebreide voorwaarden aan. Ook het CJG moet een klachtenregeling hebben. Het toezicht op de afwikkeling van klachten berust bij het Rijk en niet bij gemeenten. De gemeente Haarlem heeft wel bij het sluiten van de inkoopcontracten met de zorgaanbieders bedongen dat zij elk kwartaal een rapportage krijgt van de ontvangen klachten en de wijze van afhandeling. Eén en ander komt terug in artikel 11 van de verordening en is nader uitgelegd in de Toelichting. Een aparte klachtenregeling is daarom niet nodig.

Artikel 13

We zijn blij met de opname van de hardheidsclausule.

Artikel 14

Inspraak en medezeggenschap moeten goed worden geregeld. De Participatieraad is dan ook blij dat dit aspect in de verordening is opgenomen. Uit signalen van cliënten en belangenbehartigers is naar voren gekomen dat er echter veel onduidelijkheid over bestaat: wat gebeurt er met hun inspraak, hoe wordt dit teruggekoppeld en wat is de frequentie van overleg?

Neem een duidelijke inspraakprocedure op in de verordening voor cliënten in de jeugdzorg wat betreft vroegtijdige advisering, periodiek overleg, de benodigde informatie en ondersteuning van het cliëntenplatform jeugdzorg.

Reactie

Het nieuwe stelsel zorg voor jeugd gaat uit van een continue evaluatie- en bijstellingsafspraken. Dit wordt georganiseerd met zogenaamde wijktafels per CJG gebied waarvoor sleutelfiguren worden gedefinieerd zoals het cliëntenplatform Jeugdzorg. Dit komt bovenop de gebruikelijke inspraakmogelijkheden op grond van de gemeentelijke inspraakverordening.

Hoogachtend,

Het college van burgemeester en wethouders,

de secretaris,
J. Scholten

de burgemeester,
mr. B.B. Schneiders